

Dr Grażyna Kędzierska

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

FORUM NAUKOWE PODLASIE – WARMIA i MAZURY

Pod koniec roku 2008 z inicjatywy pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu w Białymstoku i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie rozpoczęły się przygotowania do powołania przedsięwzięcia badawczego integrującego środowiska naukowe regionów: Podlasia oraz Warmii i Mazur. Ta nowatorska i perspektywiczna płaszczyzna badawcza powstała jako Forum Naukowe i pod taką nazwą zdecydowano organizować cykliczne spotkania – w randze konferencji – przedstawicieli nauki województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

Generalnie przyjęto formułę, iż kolejne konferencje będą przygotowywane naprzemiennie przez jedną lub drugą Uczelnię co dwa lata. Powołanie Forum Naukowego było ukierunkowane na zacieśnienie kontaktów środowisk naukowych obu Uczelni, większą wymianę doświadczeń i ściślejsze określenie działań realizowanych na rzecz regionu podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Celem konferencji w obrębie Forum jest formułowanie wniosków w zakresie regulacji prawno karnych, przepisów proceduralnych odnoszących się do sfery zapobiegania przestępczości, poprawy bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania patologiom. Badania mają wspomagać wspólnoty i społeczności lokalne w działaniach na rzecz integracji europejskiej i aktywizacji spo-

leczości lokalnych w celu poprawy bezpieczeństwa w regionie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Konferencja prezentująca wyniki badań jako I Forum, została zorganizowana przez pracowników ówczesnej Katedry Kryminologii, Wiktymologii i Problematyki Przeszłości Zorganizowanej Wydziału Prawa i Administracji UWM w dniach 20-22 maja 2009 roku. Obrady I Forum odbywały się w Zamku Ryn, a ich przewodni temat został sformułowany jako *Współczesne zagrożenie przestępczością i zjawiskami patologicznymi a prawo karne i kryminologia*.

Debatowano w czterech sesjach plenarnych. Wygłoszono kilkanaście interesujących referatów o tematyce umieszczonej w grupach: *Prawo karne i proces karny w ujęciu krajowym i międzynarodowym*, *Zagrożenia przestępczością zorganizowaną*, *Inne zagrożenia i zjawiska patologiczne* oraz *Inne zagadnienia z zakresu nauk kryminologicznych*¹. Głównym wątkiem było rozpoznawanie i ustalanie zagrożeń przestępczością i związanych z nią zjawisk patologii społecznej we współpracy z instytucjami państwowymi i samorządowymi. Kilka wystąpień koncentrowało się na problemach regionu, jak na przykład dra hab. W. Pływaczewskiego *Niszczenie dziedzictwa kulturowego – między imperatywem ekonomii i ekologii. Kryminologiczne ujęcie problemu z perspektywy województwa warmińsko-mazurskiego*, dr G. Kędzierskiej *Zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko-mazurskim w opinii społeczności lokalnej*, dr M. Kotowskiej *„Sponsoring” – forma prostytucji czy patologii społecznej? Próba oceny zjawiska*, mgr M. Perkowskiej *Przeszłość cudzoziemców w świetle badań aktowych spraw Sądu Okręgowego w Białymstoku*.

W ostatnim dniu Konferencji podjęto formalną uchwałę inicjującą powstanie Forum Naukowego wraz z konkretnymi postanowieniami co do przyszłych jego przedsięwzięć. W cele programowe Forum wpisano wspomaganie wspólnot i społeczności lokalnych w działaniach na rzecz integracji europejskiej, rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami, upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywa-

¹ E. W. Pływaczewski, *Wprowadzenie*, Białostockie Studia Prawnicze, Zeszyt 6, s. 8 i nast.

telskich, wspomaganie rozwoju demokracji, upowszechniania i ochrony praw konsumentów, działalność na rzecz bezrobotnych i rynku pracy oraz inicjatywy na rzecz ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Wszystkie podejmowane inicjatywy mają służyć poprawie bezpieczeństwa, ograniczaniu lub eliminowaniu zjawisk kryminogennych oraz przeciwdziałaniu niszczenia środowiska naturalnego².

Rycina 1. Uczestnicy obrad I Forum Naukowego Podlasie Warmia i Mazury w Sali Konferencyjnej Zamku Ryn w dniu 21 maja 2009 roku

Źródło:

<https://sites.google.com/site/krymuwm/i-forum-naukowe-podlasie-warmia-i-mazury-aktualne-problemy-prawa-karnego-i-kryminologii-ryn-20-23052019-r>, [24.01.2016].

W ramach programu kulturalnego uczestnicy zapoznali się z procesem rewitalizacji zamku pokrzyżackiego w Rynie. Materiały z Konferencji zostały wydane w 6. zeszycie Białostockich Stu-

---

² Szerzej na temat I Forum E. M. Guzik-Makaruk, *Sprawozdanie z I Forum Naukowego „Podlasie-Warmia i Mazury” pt. „Współczesne zagrożenia przestępczością i innymi zjawiskami patologicznymi a prawo karne i kryminologia” (20-22 maja 2009 r., Ryn)*, „Przegląd Policyjny” 2010, nr 1 (97), s. 175–178.

diów Prawniczych przygotowanym pod redakcją naukową prof. zw. dra hab. E. W. Pływaczewskiego. Publikacja ta, zatytułowana *Współczesne zagrożenia przestępczością i innymi zjawiskami patologicznymi a prawo karne i kryminologia* stanowi zbiór wystąpienia uczestników I Forum Naukowego: Podlasie – Warmia i Mazury.

Miejszem II Forum Naukowego była Białowieża. Spotkanie to pod hasłem *Przestępczość zorganizowana i terroryzm XXI wieku. Przyczyny – przejawy – przeciwdziałanie* odbyło się w dniach 16-19 maja 2010 roku. Organizację tego spotkania podjęli pracownicy Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Obrady II Forum toczyły się w dwóch panelach: karnistycznym i podatkowym. Wśród licznych gości byli prof. Ch. Eskridge z University of Nebraska w Lincoln, prof. R. Huff z University of California w Irvine, prof. R. Kuzuhara z Kansai University w Osace, prof. zw. dr hab. M. Filar z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, dr hab. G. Demenko z Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Prezes Sądu Najwyższego prof. zw. dr hab. L. Paprzycki, Szef CBA P. Wojtunik, Dyrektor Generalny Służby Więziennej K. Dubiel.

Ponad 50 uczestników konferencji reprezentowało zarówno środowiska naukowe jak i organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Konferencję otworzyli Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku prof. zw. dr hab. L. Etel oraz dr hab. J. Kasprzak. W sesjach karnistycznych zaprezentowano:

- P. Wojtunik: *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej*,
- prof. Ch. Eskridge: *Terrorism in the international arena - a special case of Islam and the western world*,
- prof. R. Huff: *Weakness investigation and their effect on the miscarriage of justice*,
- prof. zw. dr hab. L. Paprzycki: *Świadek anonimowy i świadek koronny a reguły rzetelnego procesu*,
- dr hab. G. Demenko: *Technologie przetwarzania informacji słownych w zapobieganiu oraz zwalczaniu przestępczości zorganizowanej i terroryzmu*,
- dr hab. W. Pływaczewski: *Zorganizowane formy nielegalnego handlu chronionymi gatunkami dzikiej fauny*,
- dr G. Kędzierska: *Problematyka kobiet-samobójczyń z perspektywy terroryzmu*,

- dr A. Sakowicz i mgr K. Kazmiruk referat opracowany wraz z dr hab. M. Melezini: *Pojęcie przestępstwa o charakterze terrorystycznym w świetle kodeksu karnego*,
- dr hab. G. Szczygieł wyniki badań przeprowadzonych we współpracy z dr hab. K. Laskowską, dr hab. E. Guzik-Makaruk, drem W. Filipkowskim i dr E. Zatyką: *Zagrożenie i poczucie bezpieczeństwa obywateli w świetle wyników badań Zakładu Prawa Karnego i Kryminologii*,
- dr P. Chlebowicz referat opracowany wraz z drem hab. W. Pływaczewskim: *Zorganizowane formy w obszarze tzw. przestępczości stadionowej*,
- dr hab. J. Kasprzak *Specyfika ekspertyz broni palnej na tle zjawiska przestępczości zorganizowanej w Polsce*.

Każdy panel kończył się dyskusją, nierzadko bardzo burzliwą³. Na wniosek Pana dra hab. W. Pływaczewskiego uczestnicy Forum podjęli jednomyślną uchwałę dotyczącą poszerzenia granic Białowieckiego Parku Narodowego oraz powołania Mazurskiego Parku Narodowego. Treść Uchwały została przesłana do właściwych Ministerstw. Inicjatywa ta stanowi przejaw poparcia lokalnego środowiska naukowego dla potrzeb ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego północno-wschodniej Polski.

---

³ Na temat II Forum P. Chlebowicz, M. Kotowska, *II Forum Naukowe „Podlasie-Warmia i Mazury” nt. „Przestępczość zorganizowana i terroryzm XXI wieku. Przyczyny-przejawy-przeciwdziałanie” (Białowieża, 16–19 maja 2010 r.)*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 11, s. 183–188.

**Uchwała uczestników II Forum Naukowego „Podlasie-Warmia i Mazury”,
Białowieża 18-20.05.2010 r.**

Białowieża, 18 maja 2010 r.

UCHWAŁA

Dotycząca poszerzenia granic Białowieskiego Parku Narodowego
oraz powołania Mazurskiego Parku Narodowego

Uczestnicy II Forum Naukowego „Podlasie – Warmia i Mazury”, odbywającego się w dniach 16-19 maja 2010 r. w Białowieży, wyrażają dezaprobatę wobec niepokojących trendów komercjalizacji dziedzictwa przyrodniczego w Polsce. Kierując się potrzebą ochrony siedlisk ginących gatunków fauny i flory Uczestnicy Forum stanowczo sprzeciwiają się prowadzonym na obszarze Puszczy Białowieskiej destrukcyjnym formom gospodarki leśnej, przejawiającym się nieuzasadnionym, przemysłowym wyrębem starych drzew. Tym samym wyrażają pełne poparcie dla idei objęcia całej Puszczy ścisłą ochroną przewidzianą dla Parku Narodowego. Analogiczne stanowisko Uczestnicy Forum wyrażają wobec przeciągających się procedur powołania Mazurskiego Parku Narodowego oraz akcji wycinania zabytkowych alei Warmii i Mazur, uważając, że dotychczasowe obszary objęte szczególną ochroną nie są w stanie zabezpieczyć ciągłości naturalnych procesów ekologicznych. Przypominając, że zasoby leśne Puszczy Białowieskiej oraz Mazurskiego Parku Krajobrazowego stanowią bezcenny fragment światowego dziedzictwa naturalnego i kulturowego, Uczestnicy Forum apelują jednocześnie o szybkie podjęcie decyzji przez Ministra Środowiska w przedmiotowych sprawach.

Uczestnicy II Forum Naukowego
„Podlasie – Warmia i Mazury”

Rycina 2. Od lewej w prezydium obrad II Forum zasiadają: prof. zw. dr hab. Marian Filar, dr hab. Wiesław Pływaczewski i dr Grażyna Kędzierska

Źródło:

<https://sites.google.com/site/krymuwm/ii-forum-naukowe-podlasie-warmia-i-mazury-przestpczo-zorganizowana-i-terroryzm-w-xxi-wieku-przyczyny---przejawy---przeciwdziaanie-biaowiea-16-19052010-r>, [24.01.2016].

Obecny na konferencji Komendant–Rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie mł. insp. dr hab. A. Letkiewicz zgłosił wniosek o przyjęcie szczycieńskiej uczelni do grona uczestników Forum. W jednomyślnym głosowaniu podjęto uchwałę aprobującą a przedstawiciele Wyższej Szkoły Policji zobowiązali się do zorganizowania kolejnej konferencji. Wystąpienia prelegentów II Forum zostały opublikowane w języku angielskim w pozycji zwartej *Organized Crime and Terrorism. Reasons – Manifestations – Counteractions* opracowanej pod redakcją dra hab. Wiesława Pływaczewskiego w Olsztynie w roku 2011.

III Forum Naukowe: *Podlasie – Warmia i Mazury* zrealizowano w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w dniach 9 – 10 maja 2011 roku. Organizatorzy konferencji to pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Administracji WSPol. Tematem przewodnim III Forum było hasło: *Nauki penalne i kryminologiczne wobec nowych form i technik przestępczych*⁴. Oprócz przedstawicieli polskiej nauki tę konferencję zaszczylicili swoją obecnością goście zagraniczni z Finlandii, Szwecji i Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Przedstawione w trakcie obrad referaty w mniejszym lub większym stopniu realizowały główne hasło III Forum. Jednak wszystkie wystąpienia – w różnych aspektach – pokazywały co nowego dzieje się w przestępczości i z przestępczością tak pod względem przedmiotu zamach, *modus operandi* sprawców, sposobów wykrywania, jak i możliwości profilaktyki nie tylko w Polsce ale w wielu innych miejscach świata. Na uwagę zasługuje referat dra hab. Wiesława Pływaczewskiego *Przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji lasów pierwotnych*. Referent zwrócił uwagę na ciemną liczbę tych przestępstw, ich skutki społeczno–ekonomiczne oraz działalność międzynarodowych organizacji w zapobieganiu nielegalnej wycince. Tematykę ekoterrorystyczną przedstawiły Panie dr hab. Ewa Guzik–Makaruk oraz Emilia Jurgielewicz. Do przestępczości ekonomiczno–finansowej w aspekcie jej przeciwdziałaniu odniósł się dr Waldemar Jaroch. Wykrywaniem przestępczości zajął się dr Piotr Chlebowicz omawiając za-

---

⁴ E. Jurgielewicz, *Forum Naukowe Podlasie-Warmia i Mazury pt. „Nauki penalne i kryminologiczne wobec nowych form i technik przestępczych”*, „Przegląd Policyjny” 2012, nr 1 (105), s. 7–10.

stosowanie wywiadu kryminalnego. O walce z przestępczością za pomocą nowych technologii szeroko wspomniał dr Wojciech Filipkowski. Niebezpieczeństwa reklamy jako jednej z przyczyn przestępczości ludzi młodych poruszyła dr Grażyna Kędzierska. Dr Marta Romańczuk-Grącka pokazała mobbing jako przemoc psychiczną. Z kolei dr Olga Łachacz i dr Piotr Łuka zajęli się kwestiami związanymi z użyciem siły przez funkcjonariuszy. Czysto kryminalistycznie do tematyki III Forum podeszła dr Renata Włodarczyk prezentując znaczenie badań genetycznych w identyfikacji wielu ofiar. Podobnie Panowie płk Krzysztof Ślaski i kpt. Jacek Ciunel zajęli się kryminalistycznymi aspektami walki z fałszowaniem dokumentów. Kwestią śladów wirtualnych w praktyce ścigania i kryminalistyce rosyjskiej scharakteryzował dr Denis Solodov. Pani dr hab. Katarzyna Laskowska swoim zainteresowaniem objęła wszystkie możliwe powodujące współczesna przestępczość w Polsce, a dr Justyna Karaźniewicz ustosunkowała się do unijnych regulacji prawnych pozbawiających korzyści uzyskanych z przestępstwa. I wreszcie zaznaczyć trzeba wystąpienie prof. zw. dra hab. Emila Pływaczewskiego oraz dr Elżbiety Zatyki na temat prywatnego sektora ochrony jako obszaru zainteresowania Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Rycina 3. Mł. insp. dr hab. Izabela Nowicka otwiera obrady III Forum *Nauki penalne i kryminologiczne wobec nowych form i technik przestępczych* dnia 9 maja 2011 roku

Źródło:

<http://www.wspol.edu.pl/gallery/displayimage.php?album=324&pos=1>, [23.01.2016].

Pełne teksty referatów wygłoszonych podczas obrad III Forum zostały udostępnione na łamach Przeglądu Policyjnego nr 1 (105) z 2012 roku.

IV Forum Naukowe Podlasie – Warmia i Mazury, które było Międzynarodową Konferencją Naukową o tytule *Ochrona rynków finansowych – przeciwdziałanie patologiom*, obradowało w Pacóltowie w dniach 6 – 8 maja 2014. IV Forum było też pierwszą konferencją w ramach *Polskiej Sieci Badawczej – Badania Naukowe i prace rozwojowe na rzecz bezpieczeństwa państwa i obywateli*.

Obrady odbywały się w trzech sesjach polskich i jednej międzynarodowej. Wprowadzenia w tematykę rynków finansowych, w różnych aspektach, dokonali kolejno dr hab. Ewa Guzik-Makaruk, prof. zw. dr hab. Andrzej Misiuk i dr Piotr Chlebowicz.

Dalej, w pierwszym panelu dyskusyjnym IV Forum dr hab. M. Melezini przedstawiła referat, przygotowany wraz z dr hab. Andrzejem Sakowiczem, o przestępczości przeciwko interesom finansowym Unii Europejskiej w świetle danych statystycznych. Dr hab. Izabela Nowicka i dr Janusz Bryk prezentowali handel ludźmi z perspektywy przestępczości ekonomicznej. Niebanalne pytanie: *Czy kara pozbawienia wolności dla sprawców przestępstw gospodarczych?* w swoim wystąpieniu zadała dr hab. Grażyna Szczygieł. Z kolei dr hab. Mariola Lemonnier ujawniła dozwolone i niedozwolone praktyki giełdowe.

W panelu międzynarodowym umieszczono referaty Pana prof. zw. dra hab. Valerego Shepitki z Akademii Prawa Ukrainy im. Jarosława Mądrego oraz przedstawiciela tej samej Uczelni – dra Michała Shepitki. Następnie kryminologiczny obraz przestępczości gospodarczej w Słowacji przedstawił dr Pavel Kypta z Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy. Swój głos w dyskusji na temat rynków finansowych przysłał też John Howell z Wielkiej Brytanii.

Ostatni panel, któremu przewodniczyła dr hab. I. Nowicka rozpoczął się referatem dra hab. W. Pływaczewskiego – *Zmowy przetargowe jako zagrożenie dla interesów finansowych Unii Europejskiej*. Druga referentka – dr Monika Kotowska mówiła o porwaniach dla okupu jako narzędziu wywierania wpływu na podmioty gospodarcze. Dr hab. Wojciech Filipkowski wypowiedział się o *Wykorzystaniu technologii informatycznych przez organy*

ścigania i wymiar sprawiedliwości z perspektywy ochrony rynków finansowych. Natomiast dr inż. Jerzy Kosiński wskazał zagrożenia w biznesie na tle cyberprzestępczości⁵.

Ponieważ IV Forum odbywało się w ramach *Polskiej Sieci Badawczej – Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz bezpieczeństwa państwa i obywateli* w pierwszym dniu obrad informację o działalności Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia na Rzecz Bezpieczeństwa przedstawił Tomasz Warykiewicz. Całe IV Forum zakończyło spotkanie Dziekanów Wydziałów i Kierowników Katedr koncentrujące się na wyborze tematyki na następną Konferencję przewidzianą w Supraślu w maju 2015 roku.

Efektem IV Forum była publikacja *Przeciwdziałanie patologiom na rynkach finansowych. Od edukacji ekonomicznej po prawno karne środki oddziaływania* przygotowana pod redakcją naukową dra hab. Wiesława Pływaczewskiego a wydana przez Wolters Kluwer SA w Warszawie w roku 2015.

Rycina 4. Uczestnicy IV Forum *Ochrona rynków finansowych – przeciwdziałanie patologiom* na schodach Pałacu w Pacóltowie w dniu 7 maja 2014 r.

Źródło:

<https://www.google.pl/search?q=IV+forum+podlasie+warmia+i+mazury+pac%C3%B3%C5%82towo&biw=1173&bih=621&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjbp4-Q78L>, [24.01.2016].

⁵ Szczegółowe sprawozdanie z konferencji przedstawili J. Narodowska, M. Duda, *IV Forum Naukowe „Podlasie-Warmia i Mazury” międzynarodowa konferencja naukowa „Ochrona rynków finansowych-przeciwdziałanie patologiom”, Pacóltowo, 6-8 maja 2014 r.*, „Przegląd Policyjny” 2014, nr 2, s. 199–207.

V Forum zorganizowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu w Białymstoku pod hasłem *Prawne, kryminologiczne i medyczne aspekty wykluczenia społecznego* była pomostem między naukami prawnymi a medycznymi a odbyło się w Supraślu w dniach 11-14 maja 2015. XXI wiek niosąc ogromny postęp w nowych technologiach stosowanych we wszystkich dziedzinach życia człowieka spowodował, że prawo i medycyna stały się nierozzerwalnie ze sobą związane. Tematyka Konferencji została ustalona jako kompromis między zainteresowaniami Forum Naukowego: Podlasie – Warmia i Mazury i Forum Naukowego: Prawne i medyczne aspekty zdrowia człowieka działającego w ramach Międzynarodowej Sieci Badawczej: *Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz rozwiązywania prawnych i medycznych problemów zdrowia człowieka*. Partnerami tej Międzynarodowej Sieci Naukowej są Królewski Uniwersytet w Cambridge (Wielka Brytania), Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku oraz Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Współpraca w ramach Sieci jest ukierunkowana na integrację środowisk naukowych, wymianę doświadczeń i działania na rzecz rozwoju nauki.

Obrady rozpoczął panel międzynarodowy w języku angielskim, w czasie którego przedstawiciele Austrii, Japonii, Niemiec, Rosji, Słowacji, Szwecji, USA i Wielkiej Brytanii wygłosili referaty o problemach izolacji społecznej w różnych krajach świata. Wielu mówców prezentowało przykłady zaobserwowane w czasie swojej pracy badawczej. W tym samym dniu odbyły się jeszcze dwa panele. Jeden z nich zajął się prawnymi i kryminologicznymi aspektami wykluczenia społecznego. Referenci omawiali zagadnienie z punktu widzenia obowiązujących regulacji prawnych a także determinantów społecznych. Drugi panel objął zainteresowaniem medyczne aspekty wykluczenia społecznego. W referatach poruszono kwestie wykluczenia osób niepełnosprawnych i ich rehabilitacji, brak akceptacji społecznej chorych na AIDS, chorych na zaburzenia odżywiania. Niemniej interesująca była też materia bezpłodności i metod jej leczenia.

Następny dzień Konferencji został zdominowany przez tematykę wiktymologiczną, skupioną na ofiarach wykluczenia społecznego i chroniących je działaniach. Tutaj dylematy zapobiega-

nia wykluczeniu społecznemu znalazły swoje miejsce w ujęciu praktycznym.

Rycina 5. Uczestnicy V Forum Naukowego w Supraślu

Źródło:

http://www.uwm.edu.pl/kryminologia/?page_id=1130, [24.01.2016].

W ramach programu socjalnego dla uczestników konferencji został zorganizowany autokarowy wyjazd do Leśnictwa Krynki. Leśnicy zapoznali gości z walorami przyrodniczymi i turystycznymi Puszczy Knyszyńskiej. Inną atrakcją, o którą zadbali organizatorzy było zwiedzanie meczetu i mizaru tatarskiego (cmentarza) w Kruszynianach, a na zakończenie wizyty obiad w tatarskiej restauracji.

Pomimo sprofilowania dwóch ostatnich paneli na zagadnienia medyczne z pełnym zaangażowaniem wzięli w nich udział również przedstawiciele nauk prawnych, ponieważ omawiana problematyka miała niezwykle interdyscyplinarny charakter. Jednocześnie stanowiło to dowód na słuszność koncepcji przyjętej przez organizatorów a polegającej na ścisłym powiązaniu nauk medycznych z prawnymi w rozważaniach o wykluczeniu społecznym⁶.

⁶ http://www.uwm.edu.pl/kryminologia/?page_id=1130, [14.03.2016].

Sumując informacje na temat inicjatywy, przedstawionej w tym opracowaniu jako *Forum Naukowe Podlasie – Warmia i Mazury*, to niewątpliwie należy uznać, że zaznaczyła się ona na mapie naukowej tych dwóch regionów. Wydaje się, że jej kontynuacja jest już obecnie koniecznością. Jednak zauważyć też trzeba, że zasady merytoryki i terminów tych naukowych spotkań ustalone na wstępie podejmowania projektu bardzo szybko uległy radykalnej zmianie.

Pierwsza istotna konwersja dotyczy zakresu nauki podejmowanego do omówienia na konferencjach Forum. Początkowa formuła zakładająca skupienie się na problemach prawnych i kryminologicznych regionów podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, z konferencji na konferencję, stopniowo ale systematycznie, ulegała poszerzeniu. Już na II Forum, w osobnej sesji, pojawiły się zagadnienia prawa podatkowego. III Forum zdecydowanie weszło w obszar kryminalistyki, która naturalnie jest mocno powiązana z prawem karnym i kryminologią, ale dotychczas nie była zbyt eksponowana. Kolejne, IV Forum znalazło się w orbicie problematyki rynków finansowych, będącej przedmiotem badań nie tylko prawa karnego, kryminologii i kryminalistyki ale także prawa podatkowego, ekonomii a nawet informatyki, jeżeli odnieść zagadnienie do cyberprzestrzeni. IV Forum dodatkowo wyraźnie rozszerzyło swoje zainteresowania, już zupełnie na całą sferę nauk o bezpieczeństwie. I wreszcie V Forum to konglomerat wielu nauk, tych już wymienionych, do których została dodana w najszerszym znaczeniu medycyna.

Jednocześnie ze zwiększaniem się zakresu nauki następowało uszczegółowienie tematyki konferencji, zawsze zapowiadane w tytule kolejnych konferencji. Zaczęło się od bardzo ogólnego tytułu I Forum – *...przestępczość i inne zjawiska patologiczne...*, przez II Forum, którego tytuł skupiał uwagę na *...przestępczości zorganizowanej i terroryzmie...* a więc szczegółowych kategoriach kryminologicznych przestępczości, dalej przez III Forum odnoszące się do wybranego elementu *modus operandi* jakim są *...nowe formy i techniki przestępcze...*, i IV Forum zajmujące się wybranym rodzajem nielegalnego rynku, bo *...finansowego...*, do tytułu V Forum, które na warsztat badacza wyznaczyło patologię,

niestety istniejąca w Polskim Społeczeństwie – ...*wykluczenie społeczne*...

Zmieniały się też aspekty podejmowanych rozważań. Początkowo dominowały problemy karne i kryminologiczne, ale z czasem deliberowanie objęło inne punkty widzenia tematyki proponowanej w tytule konferencji, wysublimowane maksymalnie na V Forum, gdy materia podstawowa dla Forum została pomostowo połączona z kwestiami medycznymi. Zawsze jednak wszyscy organizatorzy pilnie dbali, aby zagadnienia poddawane analizie w ramach wystąpień miały trzy odsłony charakteryzujące najlepiej wybraną problematykę: przyczyny, przejawy i przeciwdziałanie. I zawsze było to zapewnione przez świetny dobór referatów.

Jako drugą zmianę w stosunku do pierwotnych założeń Forum należy odnotować rozszerzanie się obszaru terytorialnego tak pod względem tematyki, jak i pochodzenia gości występujących na konferencjach. Początkowe objęcie zainteresowaniem tylko regionów podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, szybko wyszło na świat nauki całej Polski i równocześnie innych krajów świata.

I wreszcie trzecia zmiana. Potrzeba wymiany informacji naukowej spowodowała, że pierwsze trzy Konferencje wbrew ustaleniom początkowym odbywały się każdego roku, po czym nastąpiła dwuletnia przerwa po której ponownie występuje trzyletni cykl spotkań. W ramach jednego takiego obiegu każdą konferencję organizuje inna Uczelnia.

Na tle przedstawionych wniosków, jedynie pierwsza Konferencja ściśle odpowiadała formule przyjętej na początku. Być może w ramach VI Forum warto zaproponować transformację niektórych zapisów w postanowieniach Uchwały powołującej Forum Naukowe Podlasie – Warmia i Mazury.

Kalendarium Forum Naukowego Podlasie – Warmia i Mazury

Kolejne Forum	Hasło główne Forum	Miejsce obrad	Termin	Publikacja referatów
I	<i>Współczesne zagrożenie przestępczością i zjawiskami patologicznymi a prawo karne i kryminologia</i>	Ryn	20-22 maja 2009	6. Zeszyt Białostockich Studiów Prawniczych (red.) prof. zw. dr hab. E. W. Pływaczewski
II	<i>Przestępczość zorganizowana i terroryzm XXI wieku. Przyczyny – przejawy – przeciwdziałanie</i>	Białowieża	16-19 maja 2010	Książka <i>Organized Crime and Terrorism. Reasons – Manifestations – Counteractions</i> (red.) dr hab. W. Pływaczewski
III	<i>Nauki penalne i kryminologiczne wobec nowych form i technik przestępczych</i>	Szczytno	9-10 maja 2011	„Przegląd Policyjny” 2012, nr 1 (105)
IV	<i>Ochrona rynków finansowych – przeciwdziałanie patologiom</i>	Pacóltowo	6-8 maja 2014	Książka <i>Przeciwdziałanie patologiom na rynkach finansowych. Od edukacji ekonomicznej po prawnokarne środki oddziaływania</i> (red.) dr hab. W. Pływaczewski
V	<i>Prawne, kryminologiczne i medyczne aspekty wykluczenia społecznego</i>	Supraśl	11-14 maja 2015	W opracowaniu